মালবস্তুবোৰৰ ভৌগোলিক উপদৰ্শন
(পঞ্জীয়ন আৰু সুৰক্ষা) অধিনিয়ম, ১৯৯৯
১৯৯৯ৰ সংখ্যা ৪৮

[৩০ ডিচেম্বৰ, ১৯৯৯]

মালবস্তুবোৰৰ সৈতে সম্বন্ধিত ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীয়নৰ আৰু সুৰক্ষাৰ বাবে উপবন্ধিত কৰিবলৈ এখন অধিনিয়ম।

ভাৰত গণ ৰাজ্যৰ পঞ্চাশতম বৰ্ষত সংসদৰ দ্বাৰা নিম্নানুসাৰে ইয়াক সংশোধিত কৰা হ'ল ঃ-

অধ্যায় - I
প্ৰাৰম্ভিক

সংক্ষিপ্ত নাম, বিস্তাৰ আৰু প্ৰাৰম্ভণ।

১। (১) এই অধিনিয়মখনক মালবস্তুবোৰৰ ভৌগোলিক উপদৰ্শন (পঞ্জীয়ন আৰু সুৰক্ষা) অধিনিয়ম, ১৯৯৯ বুলি অভিহিত কৰা হয়।

(২) ই সমগ্ৰ ভাৰততে বিস্তাৰিত হব।

(৩) কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে চৰকাৰী ৰাজপত্ৰত অধিসূচনাৰ দ্বাৰা নিয়ত কৰা দৰে এনে তাৰিখৰ পৰা ই প্ৰভাৱিত হব আৰু এই অধিনিয়মৰ বেলেগ উপবন্ধৰ বাবে বেলেগ বেলেগ তাৰিখ নিয়ত কৰিব পাৰে আৰু এই অধিনিয়মৰ আৰম্ভনিত এনে কোনো উপবন্ধত কোনো উল্লেখ সেই উপবন্ধসমূহত প্ৰভাৱিত হোৱা উল্লেখ হিচাপে গণ্য কৰা হব ;

পৰিভাষা আৰু নিৰ্বচন।

২। (১) এই অধিনিয়মত প্ৰসঙ্গত অন্যথা অপেক্ষিত নহলে-

(ক) ''আপীলবোৰ্ড'' মানে ব্যৱসায় চিহ্ন অধিনিয়ম, ১৯৯৯ৰ ধাৰা ৮৩ৰ অধীনত স্থাপিত ''আপীল বোৰ্ড'';

(খ) ''প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰী'' মানে ধাৰা ১৭ৰ অধীনত পঞ্জীকৃত ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰী ;

(গ) ''ঠগ মূলক সদৃশ'' এটা ভৌগোলিক উপদৰ্শন আন এটা ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ ঠগমূলক সদৃশ বুলি গণ্য কৰা হব যদি ই ইমানেই সমৰূপ হয় যে অন্য ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ ঠগ সমৰূপ বা খেলি মেলিৰ কাৰণ হয় ;

(ঘ) ''জিলা ন্যায়ালয়'' ৰ চিভিল প্ৰক্ৰিয়া সংহিতা, ১৯০৮ ত ন্যস্ত কৰা দৰে অৰ্থ হয় ; ১৯০৮ ৰ ৫

(ঙ) মালবস্তুৰ সম্বন্ধত ''ভৌগোলিক উপদৰ্শন'' মানে এনে এটা উপদৰ্শন যিটো মালবস্তুবোৰক এখন দেশৰ ৰাজ্য ক্ষেত্ৰ বা সেই ৰাজ্যক্ষেত্ৰৰ স্থানীয় অঞ্চলত বা প্ৰদেশত উৎপন্ন হোৱা বা প্ৰস্তুত কৰা কৃষিজাত বস্তু বা প্ৰাকৃতিক বস্তু হিচাপে চিনাক্ত কৰে য'ত এনে বস্তুৰ গুণ, খ্যাতি বা আন লক্ষণ অপৰিহাৰ্য্য বাবে ভৌগোলিক উৎসৰ আৰোপনীয় আৰু য'ত এনে বস্তুৰ তৈয়াৰীকৰণৰ লগত সম্বন্ধিত হয়, তেনে অৱস্থাত সম্বন্ধিত বস্তুৰ উৎপাদন, সংশোধন প্ৰক্ৰিয়া বা তৈয়াৰীকৰণ, ক্ষেত্ৰ বিশেষে এনে ৰাজ্যক্ষেত্ৰ, প্ৰদেশ বা স্থানীয় অঞ্চলত স্থাপন কৰা হয়।

স্পষ্টীকৰণ - এই খণ্ডৰ উদ্দেশ্যে যিকোনো এটা নাম যিটো এখন দেশ, প্ৰদেশ বা সেই দেশখনৰ স্থানীয় অঞ্চলৰ নাম নহয়, ভৌগোলিক উপদৰ্শন বুলি বিবেচিত হব যদি ই এটা নিৰ্দিষ্ট ভৌগোলিক অঞ্চলৰ লগত সম্বন্ধিত হয় আৰু ব্যৱহাৰ কৰা হয় আৰু ক্ষেত্ৰবিশেষে উক্ত দেশ, প্ৰদেশ বা স্থানীয় অঞ্চলৰ পৰা উৎপন্ন হোৱা বিশেষ বস্তুবোৰৰ লগত সম্বন্ধিত হয় ;

(চ) ''মালবস্তু'' মানে যিকোনো কৃষিজাত, প্ৰাকৃতিক বা তৈয়াৰী কৰা বস্তু বা যিকোনো হস্ত শিল্পজাত বা ঔদ্যোগিক বস্তু আৰু ই খাদ্য সম্ভাৰকো অন্তৰ্ভুক্ত কৰে ;

(ছ) উপদৰ্শনসমূহে কোনো নাম, ভৌগোলিক বা সংখ্যামূলক বৰ্ণনা বা সেইবোৰৰ যিকোনো সংযোগ বা বস্তুবোৰৰ ভৌগোলিক উৎপন্নৰ সংবহন বা জ্ঞাপনকৰণক অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব, যিটোত ইয়াক প্ৰয়োগ কৰা হয় ;

(জ) ''নামে'' নামৰ কোনো সংক্ষেপাকৰক অন্তৰ্ভুক্ত কৰে ;

(ঝ) ''পেকেজে'' কোনো বাকচ, আধাৰ, আবৰণ, জপাব পৰা বস্তু, ধাৰণ পাত্ৰ, পাত্ৰ, টেমা, বটল, পেপাৰ, লেবেল, বেণ্ড টিকট, ৰিল, ফ্ৰেম, কেপচুল, কেপ, লিড, ঠিলা, সোপা আদিক অন্তৰ্ভুক্ত কৰে ;

(ঞ) ''বিহিত'' মানে এই অধিনিয়মৰ অধীনত প্ৰণীত নিয়মাৱলীৰ দ্বাৰা বিহিত ;

(ট) মালবস্তুৰ সম্বন্ধত ''উৎপাদনকাৰী'' মানে কোনো ব্যক্তি, যিজনে-

(i) যদি এনে বস্তুবোৰ কৃষিজাত বস্তু হয়, এনে বস্তুবোৰৰ উৎপাদন কৰে আৰু এনে ব্যক্তিক অন্তৰ্ভুক্ত কৰে যিজনে এনে বস্তুবোৰৰ প্ৰক্ৰিয়া কৰে বা বান্ধে ;

(ii) যদি এনে বস্তুবোৰ প্ৰাকৃতিক বস্তু হয়, মালবস্তুবোৰ কামত খটায় ;

(iii) যদি এনে বস্তুবোৰ হস্ত শিল্প বা ঔদ্যোগিক বস্তু হয়, বস্তুবোৰ সাজে বা তৈয়াৰ কৰে ;

আৰু কোনো ব্যক্তিক অন্তৰ্ভুক্ত কৰে যিজনে বস্তুবোৰৰ এনে উৎপাদনৰ ব্যৱসায় কৰে বা জড়িত থাকে, শোষন কৰে বা যথাস্থিতি তৈয়াৰ বা প্ৰস্তুত কৰে ;

(ঠ) ''পঞ্জী'' মানে ধাৰা ৬ত উল্লিখিত ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ পঞ্জী ;

(ড) ''পঞ্জীভুক্ত'' (ইয়াৰ ব্যাকৰণিক ৰূপৰ সৈতে) মানে এই অধিনিয়মৰ অধীনত পঞ্জীভুক্ত ;

(ঢ) ভৌগোলিক উপদৰ্শন সম্বন্ধত ''পঞ্জীভুক্ত অধিকাৰী'' মানে কোনো ব্যক্তি বা উৎপাদনকাৰীৰ কোনো প্ৰতিষ্ঠান বা উৎপাদক যিটো ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ অধিকাৰী হিচাপে সম্প্ৰতি পঞ্জীত ভুক্ত হৈছে ;

(ণ) ''পঞ্জীয়ক'' মানে ধাৰা ৩ৰ অধীনত উল্লিখিত ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীয়ক ;

(ত) ''ন্যায়াধিকৰণ'' মানে পঞ্জীয়ক বা ক্ষেত্ৰবিশেষে ''আপীল বোৰ্ড'' যাৰ সমক্ষত সংশ্লিষ্ট কাৰ্য্যবাহ স্থগিত কৰা হয় ;

(২) এই অধিনিয়মত ব্যৱহৃত কিন্তু পৰিভাষিত নোহোৱা চিহ্ন অধিনিয়ম, ১৯৯৯ত পৰিভাষিত হোৱা শব্দ আৰু অভিব্যক্তিবোৰৰ সেই অধিনিয়মত যথাক্ৰমে সেইবোৰত ন্যস্ত কৰা অৰ্থ থাকিব ;

(৩) এই অধিনিয়মত প্ৰসঙ্গত অন্যথাই অপেক্ষিত নহলে-

(ক) ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ ব্যৱহাৰৰ কোনো উল্লেখ, ভৌগোলিক উপদৰ্শনবোৰৰ ছপা কৰা বা অন্য দৃশ্যমান ব্যৱহাৰৰ উল্লেখ হিচাপে অৰ্থ হব ;

(খ) মালবস্তুবোৰৰ সম্বন্ধত ভৌগোলিক উপদৰ্শনবোৰৰ ব্যৱহাৰৰ কোনো উল্লেখ, ভৌগোলিক উপদৰ্শনবোৰৰ ওপৰত ব্যৱহাৰ বা এনে মালবস্তুবোৰৰ কোনো প্ৰাকৃতিক বা অন্য কোনো সম্বন্ধত যিটোৱেই হওঁক ব্যৱহাৰৰ উল্লেখ হিচাপে অৰ্থ হব ;

(গ) পঞ্জীভুক্ত ভৌগোলিক উপদৰ্শনবোৰৰ কোনো উল্লেখ পঞ্জীত ভৌগোলিক উপদৰ্শন ভুক্ত থকা উল্লেখ হিচাপে অৰ্থ হব ;

(ঘ) পঞ্জীৰ কোনো উল্লেখ, ধাৰা ৩ৰ উপধাৰা (২) অনুসৰি কোনো পদাধিকাৰীলৈ, যেতিয়া পঞ্জীয়কৰ কৃত্যসমূহ নিৰ্বহণ কৰি থাকে, ভুক্ত হোৱা উল্লেখ হিচাপে অৰ্থ হব ;

(ঙ) ভৌগোলিক উপদৰ্শন পঞ্জীৰ কোনো উল্লেখ ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীৰ কোনো কাৰ্য্যালয়ত ভুক্ত হোৱা উল্লেখ হিচাপে অৰ্থ হব।

অধ্যায় II

পঞ্জী আৰু পঞ্জীয়নৰ বাবে চৰ্ত্তসমূহ

ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীয়ক।

৩। (১) বাণিজ্য চিহ্ন অধিনিয়ম, ১৯৯৯ ৰ ধাৰা ৩ৰ উপধাৰা (১)ৰ অধীনত নিয়োজিত বিজ্ঞপ্তি, নমুনা আৰু ব্যৱসায়ৰ চিহ্নসমূহৰ মহা নিয়ন্ত্ৰকজন ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীয়ক হব।

(২) কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে উচিত ভবা মতে পঞ্জীয়কৰ নিৰ্দ্দেশ আৰু তত্বাৱধানৰ অধীনত কাৰ্য্যনিৰ্ব্বাহ কৰাৰ উদ্দেশ্যে এনে পদবীৰ এনে পদাধিকাৰী সকলক নিয়োগ কৰিব পাৰে, এই অধিনিয়মৰ অধীনত পঞ্জীয়কৰ এনে কৃত্যসমূহ যিদৰে তেওঁ সময়ে সময়ে তেওঁলোকক নিৰ্বহন কৰিবলৈ প্ৰাধিকৃত কৰিব পাৰে।

পঞ্জীয়কৰ গোচৰ আদি প্ৰত্যাহাৰ বা অন্তৰণৰ ক্ষমতা।

৪। ধাৰা ৩ৰ উপধাৰা (২)ৰ উপবন্ধসমূহৰ ব্যাপকতাৰ ওপৰত প্ৰতিকূল প্ৰভাৱ নপৰাকৈ পঞ্জীয়কে উক্ত উপধাৰা (২) ৰ অধীনত নিযুক্ত পদাধিকাৰীৰ আগত স্থগিত কোনো বিষয়, লিখিত আদেশৰ দ্বাৰা আৰু কাৰণসমূহ তাত লিপিবদ্ধ কৰাৰ বাবে প্ৰত্যাহাৰ কৰিব পাৰে আৰু এনে বিষয়সমূহ তেওঁ নিজেই নতুনকৈ বা এনেদৰে প্ৰত্যাহাৰৰ অৱস্থাৰ পৰাই পৰিচালনা কৰিব বা তেনেভাৱে নিযুক্ত অন্য এজন পদাধিকাৰীলৈ ইয়াক অন্তৰণ কৰিব পাৰে যিজনে অন্তৰণ আদেশৰ বিশেষ নিৰ্দেশাৱলীৰ সাপেক্ষে বিষয়টো নতুনকৈ বা ইয়াক অন্তৰণ কৰা অৱস্থাৰ পৰাই পৰিচালনা কৰিব পাৰে।

ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীয়ন আৰু তাৰ কাৰ্য্যালয়।

৫। (১) এই অধিনিয়মৰ প্ৰয়োজনাৰ্থে ইয়াত এখন পঞ্জী স্থাপন কৰা হব, যিখনক ভৌগোলিক উপদৰ্শন সমূহৰ পঞ্জী বুলি জনা হব।

(২) ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীয়নৰ মুখ্য কাৰ্য্যালয় এনে ঠাইত হব, যিদৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে চৰকাৰী ৰাজপত্ৰত অধিসূচনাৰ দ্বাৰা বিনিৰ্দ্দিষ্ট কৰে আৰু ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীয়নৰ সা-সুবিধাৰ উদ্দেশ্যে আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে উচিত বুলি ভবা মতে ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীয়নৰ শাখা কাৰ্য্যালয়সমূহ এনে স্থানসমূহত স্থাপন কৰা হব।

(৩) কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে চৰকাৰী ৰাজপত্ৰত অধিসূচনাৰ দ্বাৰা ৰাজ্য-ক্ষেত্ৰৰ পৰিসীমা পৰিভাষিত কৰিব যিটোৰ ভিতৰত ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীৰ এজন পদাধিকাৰীয়ে তেওঁৰ কৃত্যসমূহ নিৰ্বহন কৰে।

(৪) ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীৰ এটা মোহৰ থাকিব।

ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জী।

৬। (১) এই অধিনিয়মৰ প্ৰয়োজনাৰ্থে ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীৰ এটা অভিলেখ্য ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীৰ মুখ্য কাৰ্য্যালয়ত ৰখা হব, য'ত গৰাকীসকলৰ নাম, ঠিকনা আৰু বৰ্ণনা প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীসকলৰ নাম, ঠিকনা আৰু বৰ্ণনা আৰু বিহিত কৰা দৰে পঞ্জীভুক্ত ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ সম্বন্ধিত অন্য সকলো বিষয়সহ সকলো পঞ্জীভুক্ত ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহ ভুক্ত থাকিব আৰু এনে পঞ্জীয়ন সমূহ সম্পূৰ্ণ বা আংশিক ভাৱে কম্পিউটাৰত উল্লেখ থাকিব।

(২) উপধাৰা (১) ত কোনো কথা থকা স্বত্বেও, বিহিত কৰা দৰে এনে সুৰক্ষাৰ সাপেক্ষে কম্পিউটাৰ ফ্লপিত বা ডিচকেটচত অন্য যিকোনো ইলেকট্ৰনিক প্ৰপত্ৰত সম্পূৰ্ণ বা আংশিক ভাৱে অভিলেখসমূহ সংৰক্ষণ কৰিবলৈ পঞ্জীয়কৰ বাবে বিধিসঙ্গত হব।

(৩) য'ত উপধাৰা (২)ৰ অধীনত কম্পিউটাৰ ফ্লপিত বা ডিচকেটচত বা অন্য ইলেকট্ৰনিক প্ৰপত্ৰত সম্পূৰ্ণ বা আংশিক ভাৱে এনে পঞ্জীয়ন সংৰক্ষণ কৰা হয়, পঞ্জীয়নৰ কোনো প্ৰবিষ্টি লৈ এই অধিনিয়মৰ কোনো নিৰ্দ্দেশ ক্ষেত্ৰবিশেষে কম্পিউটাৰ ফ্লপিত বা ডিচকেটচত বা অন্য ইলেকট্ৰনিক প্ৰপত্ৰত সংৰক্ষণ কৰা প্ৰবিষ্টিৰ নিৰ্দ্দেশ হিচাপে গণ্য কৰা হব।

(৪) কোনো ন্যাসৰ প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষ বা গঠনমূলক কোনো জাননী পঞ্জীত ভুক্ত নহব আৰু এনে কোনো জাননী পঞ্জীয়কৰ দ্বাৰা প্ৰাপ্তি সাধ্য নহব।

(৫) কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ অধীক্ষনাধীন আৰু নিৰ্দ্দেশৰ সাপেক্ষে পঞ্জীখন পঞ্জীয়কৰ নিয়ন্ত্ৰণ আৰু সংৰক্ষণৰ অধীনত ৰখা হব।

(৬) পঞ্জীকৃত ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ প্ৰতিটো শাখা কাৰ্য্যালয়তেই, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে চৰকাৰী ৰাজপত্ৰত অধিসূচনাৰ দ্বাৰা নিৰ্দ্দেশ দিয়া ধৰণে পঞ্জীৰ এটা প্ৰতিলিপি আৰু ধাৰা ৭৮ৰ অধীনত উল্লিখিত অন্য দস্তাৱেজসমূহ ৰখা হব।

পঞ্জীৰ খন্ড ক আৰু খন্ড খ।

৭। (১) ধাৰা ৬ত নিৰ্দ্দেশিত পঞ্জীখনক ক্ৰমে খন্ড ক আৰু খন্ড খ বুলি কোনো দুটা ভাগত ভাগ কৰা হব।

(২) ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীয়ন সম্বন্ধিত বিষয়বস্তুসমূহ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হব আৰু বিহিত ৰীতিত পঞ্জীৰ খন্ড কৰ খন্ডটো গঠন কৰা হব।

(৩) প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীসকলৰ পঞ্জীয়নকৰণৰ লগত সম্বন্ধীয় বিষয়বস্তুসমূহ অৰ্ন্তভুক্ত কৰা হব আৰু বিহিত কৰা ধৰণেৰে পঞ্জীৰ খন্ড খৰ খন্ডটো গঠন কৰা হব।

বিশেষ মালবস্তু আৰু অঞ্চলসমূহৰ সম্বন্ধত পঞ্জীয়নকৰণ।

৮। (১) পঞ্জীয়কৰ দ্বাৰা শ্ৰেণী বিভক্ত কৰা এনে শ্ৰেণীৰ মালবস্তুবোৰক লৈ গঠিত হোৱা যিকোনো বা সকলো মালবস্তু আৰু ক্ষেত্ৰবিশেষে এখন দেশ বা এখন প্ৰদেশ বা উক্ত ৰাজ্যক্ষেত্ৰৰ স্থানীয় অঞ্চলৰ এটা নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা ৰাজ্যক্ষেত্ৰৰ সম্বন্ধত ভৌগোলিক উপদৰ্শন পঞ্জীভুক্ত কৰিব পাৰে।

(২) পঞ্জীয়কে উপধাৰা (১)ৰ অধীনত, মালবস্তুবোৰক, যিমান দূৰ সম্ভৱ ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহ পঞ্জীভুক্তকৰণৰ উদ্দেশ্যে মালবস্তুবোৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় শ্ৰেণী বিভক্তকৰণ অনুসৰি, শ্ৰেণী বিভক্ত কৰিব পাৰে।

(৩) পঞ্জীয়কে উপধাৰা (২)ৰ উল্লিখিত মালবস্তুবোৰৰ শ্ৰেণী বিভাগ বিহিত কৰা ধৰণেৰে বৰ্ণমালা অনুক্ৰমত প্ৰকাশ কৰিব পাৰে।

(৪) শ্ৰেণী যিটোৰ ভিতৰত কোনো মালবস্তু পৰে, সেই বিষয়ে কোনো প্ৰশ্ন উত্তৰ হলে বা উপধাৰা (১) ত উল্লিখিত নিৰ্দিষ্ট অঞ্চল য'ত কোনো মালবস্তু উপধাৰা (৩)ৰ অধীনত প্ৰকাশিত মালবস্তুৰ বৰ্ণমালা অনুক্ৰমত বিনিৰ্দিষ্ট কৰা নহয়, পঞ্জীয়কৰ দ্বাৰা স্থিৰ কৰা হব, যিজনৰ সিদ্ধান্তই সেই বিষয়ত চুড়ান্ত হব ;

কিছুমান ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ পঞ্জীয়ন নিষিদ্ধ কৰণ।

৯। ভৌগোলিক উপদৰ্শন -

(ক) যিটোৰ ব্যৱহাৰ প্ৰৱঞ্চকৰ নিচিনা বা সন্দেহৰ কাৰণ হোৱাৰ সম্ভাৱনা থাকে ; বা

(খ) যিটোৰ ব্যৱহাৰ সম্প্ৰতি বলবৎ থকা কোনো বিধিৰ বিৰুদ্ধে হয় ; বা

(গ) যিটোৱে অপবাদজনক বা অশ্লীল বিষয়সমূহক লৈ গঠিত হয় বা ভুক্ত কৰে ; বা

(ঘ) ভাৰতীয় নাগৰিকৰ কোনো শ্ৰেণী বা বৰ্গৰ ধৰ্মীয় প্ৰৱনতাত আঘাত কৰা নিচিনা কোনো বিষয় ভুক্ত কৰে বা গঠিত হয় ; বা

(ঙ) যিটোৱে অন্যথা ন্যায়ালয়ত বাধা দিবলৈ অধিকাৰী নহয়; বা

(চ) যিবোৰ মালবস্তুৰ জাতি বিষয়ক নাম বা উপদৰ্শন বুলি নিৰ্দ্ধাৰিত হয় আৰু সেই মূলৰ তেওঁলোকৰ দেশত সুৰক্ষিত নোহোৱা বা সুৰক্ষিত হবলৈ বাৰণ কৰা বা যিবোৰ সেই দেশত অব্যৱহাৰত থাকে ;

(ছ) যিবোৰ যদিও ৰাজ্যক্ষেত্ৰ, আঞ্চলিক বা স্থানীয় অঞ্চলৰ বিষয়ে য'ত মালবস্তুবোৰ সৃষ্টি হয়, প্ৰকৃততে সত্য, কিন্তু ব্যক্তিসকলক মালবস্তুবোৰ ক্ষেত্ৰবিশেষে অন্য ৰাজ্যক্ষেত্ৰ, আঞ্চলিক বা স্থানীয় অঞ্চলত সৃষ্টি হোৱা বুলি মিছাকৈয়ে প্ৰতিনিধিত্ব কৰে ;

ভৌগোলিক উপদৰ্শন হিচাপে পঞ্জীভুক্ত কৰা নহব ।

স্পষ্টীকৰণ ১ - এই ধাৰাৰ প্ৰয়োজনাৰ্থে মালবস্তুবোৰৰ সম্বন্ধত ''জাতি বিষয়ক নাম বা উপদৰ্শন'' মানে মালবস্তুবোৰৰ নাম যিবোৰ যদিও ঠাই বা অঞ্চলৰ লগত সম্বন্ধিত য'ত মালবস্তুবোৰ সাধাৰণতে উৎপন্ন হয় বা তৈয়াৰ হয়, য'ত ইয়াৰ মূল অৰ্থ হেৰুৱায় আৰু এনে মালবস্তুবোৰৰ সাধাৰণ নাম লয় আৰু মালবস্তুবোৰৰ বাবে এটা নামৰূপে ইয়াৰ প্ৰকাৰ, প্ৰকৃতি, ধৰণ বা অন্য সম্পত্তি লক্ষন ৰূপে ব্যৱহৃত হয় ।

স্পষ্টীকৰণ ২ - নামটো জাতি বিষয়ক হয় নে নহয় সেইটো স্থিৰ কৰি, অঞ্চল বা ঠাই য'ত নামটো উদ্ভৱ হয় আৰু মালবস্তুবোৰৰ উপভোগৰ অঞ্চলৰ বৰ্তমান পৰিস্থিতিকো অন্তৰ্ভুক্ত কৰি, সকলো উপাদানৰ হিচাপ লব ।

একে নামৰ ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীয়নকৰণ ।

১০ । ধাৰা ৭ৰ উপবন্ধসমূহৰ সাপেক্ষে এই অধিনিয়মৰ অধীনত একে নামৰ ভৌগোলিক উপদৰ্শন কাৰ্য্যতঃ চৰ্ত্তসমূহ বিবেচনা কৰাৰ পাচত পঞ্জীভুক্ত কৰিব পাৰে, যাৰ অধীনত প্ৰশ্ন কৰা একে নামৰ উপদৰ্শন অন্য এক নামৰ উপদৰ্শনৰ পৰা পৃথক কৰা হব আৰু সম্বন্ধীয় মালবস্তুবোৰৰ উৎপাদনকাৰীসকলৰ বাবে উচিত ব্যৱস্থা নিশ্চিত কৰিবলৈ আৱশ্যক হোৱাৰ প্ৰতি যদি পঞ্জীয়কজন সন্তুষ্ট হয় যে এনে পঞ্জীয়নকৰণৰ ফলত এনে মালবস্তুবোৰৰ উপভোগকাৰী সকলক বেমেজালিত নেপেলাব বা ভুলবাটে নিনিব ।

অধ্যায় - III
পঞ্জীয়নৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰু সময়

পঞ্জীয়নৰ বাবে আবেদন ।

১১ । (১) সম্প্ৰতি বলবৎ থকা কোনো বিধিৰ অধীনত বা দ্বাৰা স্থাপন কৰা কোনো ব্যক্তিৰ সংঘ বা উৎপাদনকাৰী বা কোনো সংগঠন বা প্ৰাধিকৰণ সম্বন্ধিত মালবস্তুবোৰৰ উৎপাদনকাৰীৰ হিতৰ বাবে প্ৰতিনিধিত্ব কৰি, যি সকলে এনে মালবস্তুবোৰৰ সম্পৰ্কত ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহ পঞ্জীভুক্ত কৰিবলৈ ইচ্ছা কৰে, তেওঁ ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীয়নকৰণৰ বাবে এনে প্ৰপত্ৰ আৰু ৰীতিত আৰু বিহিত কৰা দৰে এনে মাচুলসহ পঞ্জীয়কলৈ লিখিত ভাৱে আবেদন কৰিব পাৰে ।

(২) উপধাৰা (১)ৰ অধীনৰ আবেদনখনত নিম্নলিখিতসমূহ থাকিব-

(ক) ক্ষেত্ৰবিশেষে দেশৰ সংশ্লিষ্ট ৰাজ্যক্ষেত্ৰৰ পৰা বা প্ৰদেশৰ পৰা বা দেশৰ স্থানীয় অঞ্চলৰ পৰা উৎপন্ন হোৱা মালবস্তুবোৰৰ নামাকৰণ কৰিবলৈ ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহে কেনেকৈ সেৱা আগবঢ়াই বিনিৰ্দ্দিষ্টত আনৰ খ্যাতিসমূহৰ বা অন্য স্বাভাৱিক গুণসমূহৰ সম্পৰ্কত, যিবোৰ সম্পূৰ্ণভাৱে বা আৱশ্যকীয় ভাৱে ভৌগোলিক পাৰ্শ্বৱৰ্তী স্থান, ইয়াৰ অন্তৰ্নিহিত প্ৰাকৃতিক আৰু মানবীয় উপাদানসমূহ আৰু উৎপাদন, ব্যৱহাৰৰ উপযোগী বা যিবোৰৰ প্ৰস্তুতিকৰণ ক্ষেত্ৰবিশেষে এনে ৰাজ্যক্ষেত্ৰ, প্ৰদেশ বা স্থানীয় অঞ্চলৰ এটা বিবৃতি অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব ;

(খ) মালবস্তুবোৰৰ শ্ৰেণী বিভাগ, যিবোৰৰ ওপৰত ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহ প্ৰয়োগ কৰা হয়;

(গ) দেশৰ ৰাজ্যক্ষেত্ৰসমূহৰ বা প্ৰদেশ বা দেশৰ স্থানীয় অঞ্চলসমূহ য'ত মালবস্তুবোৰ উৎপন্ন হয়

বা প্রস্তুত কৰা হয় সেইবোৰৰ এখন ভৌগোলিক মানচিত্ৰ ;

(ঘ) ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ আকাৰ সম্পৰ্কে সবিশেষসমূহ, ই শব্দ বা সাংকেতিক উপাদান বা উভয়েৰে ভুক্ত কৰা হওঁক বা নহওঁক ;

(ঙ) সংশ্লিষ্ট মালবস্তুবোৰৰ উৎপাদকসকলৰ এনে সবিশেষ থকা বিবৃতি, যদি কিবা থাকে, বিহিত কৰা দৰে ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীয়নসহ পঞ্জীভুক্ত কৰিবলৈ প্ৰস্তাৱিত এটা বিবৃতি ; আৰু

(চ) বিহিত কৰা দৰে এনে অন্য সবিশেষসমূহ ;

(৩) ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ বেলেগ শ্ৰেণীৰ মালবস্তুবোৰৰ পঞ্জীয়নকৰণৰ কাৰণে এখন মাত্ৰ আবেদন কৰিব পাৰিব আৰু প্ৰত্যেক শ্ৰেণীৰ মালবস্তুবোৰৰ বাবে মাচুল আদায় দিব লাগিব।

(৪) উপধাৰা (১)ৰ অধীনৰ প্ৰত্যেকখন আবেদন পত্ৰ পঞ্জীভুক্ত ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ কাৰ্য্যালয়ত দাখিল কৰিব লাগিব, যাৰ স্থানীয় প্ৰাধিকাৰিতাৰ ভিতৰত দেশৰ ৰাজ্যক্ষেত্ৰ বা প্ৰদেশ দেশৰ স্থানীয় অঞ্চল য'ত ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহ অৱস্থিত ঃ

পৰন্তু য'ত এনে ৰাজ্যক্ষেত্ৰ, প্ৰদেশ বা স্থানীয় অঞ্চল যিয়েই হওঁক ভাৰতত অৱস্থিত নহয়, পঞ্জীভুক্ত ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ কাৰ্য্যালয়ত, যাৰ স্থানীয় পৰিসীমাৰ ভিতৰত, আবেদনত প্ৰকাশ কৰা দৰে ভাৰতত দাখিল কৰিবৰ বাবে ঠিকনাত উল্লিখিত স্থানসমূহ অৱস্থিত হয়, দাখিল কৰিব লাগিব ।

(৫) উপধাৰা (১)ৰ অধীনৰ প্ৰতিখন আবেদন পত্ৰ বিহিত কৰা ধৰণেৰে পঞ্জীয়কৰ দ্বাৰা পৰীক্ষা কৰা হব।

(৬) এই অধিনিয়মৰ উপবন্ধ অনুসৰি পঞ্জীয়কে আবেদনখন অস্বীকাৰ কৰিব পাৰে বা এনে সংশোধন সাল-সলনিকৰণ বা চৰ্ত্তসমূহৰ সাপেক্ষে বা তেওঁ উচিত বুলি ভবা মতে এনে পৰিসীমা যদি কিবা থাকে, তেন্তে ইয়াক সম্পূৰ্ণ ৰূপে গ্ৰহণ কৰিব পাৰে।

(৭) গ্ৰহণ নকৰা বা চৰ্ত্ত সাপেক্ষে আবেদনখন গ্ৰহণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত পঞ্জীয়কে এনে অস্বীকাৰৰ কাৰণ বা চৰ্ত্তসাপেক্ষে গ্ৰহণ কৰাৰ কাৰণসমূহ বা তেওঁৰ সিদ্ধান্তত উপনীত হবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা তথ্যসমূহ লিখিত ভাৱে গ্ৰহণ কৰিব ।

গ্ৰহণৰ প্ৰত্যাহাৰ। ১২। য'ত ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহ পঞ্জীয়নকৰণৰ বাবে আবেদনপত্ৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পাচত কিন্তু ইয়াৰ পঞ্জীয়নকৰণৰ আগতেই পঞ্জীয়ক সন্তুষ্ট হয় যে-

(ক) আবেদন পত্ৰখন ভুলক্ৰমে গ্ৰহণ কৰা হৈছে ; বা

(খ) গোচৰৰ পৰিস্থিতিৰ সাপেক্ষে ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহ পঞ্জীভুক্ত কৰা উচিত নহব বা চৰ্ত্ত সমূহ বা পৰিসীমাসমূহৰ সাপেক্ষে বা অতিৰিক্ত চৰ্ত্তসমূহ বা চৰ্ত্তসমূহ বা পৰিসীমাসমূহৰ পৰা পৃথক হোৱা যিটোৰ সাপেক্ষে আবেদনখন গ্ৰহণ কৰা হয়, পঞ্জীভুক্ত কৰা উচিত হব,

পঞ্জীয়কজনে আবেদনখন শুনানীৰ পাচত যদি তেওঁ ইচ্ছা কৰে আবেদনখনৰ গ্ৰহণ প্ৰত্যাহাৰ কৰিব পাৰে আৰু অগ্ৰসৰ হব যেনিবা তেওঁ আবেদনখন গ্ৰহণ কৰাই নাছিল ।

আবেদন পত্ৰৰ বিজ্ঞাপন। ১৩। (১) যেতিয়া ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীয়নৰ বাবে এখন আবেদনপত্ৰ গ্ৰহণ কৰা হয়, লাগিলে সম্পূৰ্ণ ভাৱেই হওঁক বা চৰ্ত্ত বা পৰিসীমাৰ সাপেক্ষেই হওঁক, পঞ্জীয়কে ইয়াকে গ্ৰহণ কৰাৰ পাচত, যিমান সোনকালে পাৰি চৰ্ত্ত বা পৰিসীমা যদি কিবা থাকে, যিটোৰ সাপেক্ষে আবেদনখন গ্ৰহণ কৰা হৈছে, বিহিত কৰা দৰে এনে ৰীতিত বিজ্ঞাপিত কৰিব ।

(২) য'ত এখন আবেদন পত্ৰ বিজ্ঞাপিত হোৱাৰ পাচত-

(ক). আবেদন পত্ৰত কিবা ভুল থাকিলে শুদ্ধ কৰা হয় ; বা

(খ) আবেদনখনক ধাৰা ১৫ৰ অধীনত সংশোধন কৰিবলৈ অনুমতি দিয়া হয় ;

পঞ্জীয়কজনে তেওঁৰ বিবেচনা অনুসৰি আবেদনখন আকৌ খবৰ কাগজৰ বিজ্ঞাপনত দিব পাৰে বা আবেদনখন আকৌ বিজ্ঞাপনসহ দিয়াৰ পৰিৱৰ্তে আবেদনখন শুদ্ধ কৰিবলৈ বিহিত ৰীতিত জাননী দিব।

পঞ্জীয়নৰ বিৰোধিতা।

১৪। (১) কোনো ব্যক্তিয়েই পঞ্জীয়নকৰণৰ বাবে এখন আবেদন পত্ৰ বিজ্ঞাপন বা পুনৰ বিজ্ঞাপনত দিয়া তাৰিখৰ পৰা তিনি মাহৰ ভিতৰত বা সৰ্ব্বমুঠ এক মাহৰ অধিক নোহোৱা এনে অতিৰিক্ত সময়ৰ ভিতৰত যিদৰে পঞ্জীয়কে এনে ৰীতিত তেওঁলৈ কৰা এখন আবেদন আৰু বিহিত কৰা দৰে মাচুল দিয়াত অনুমতি দিয়ে, পঞ্জীয়ন বিৰোধৰ পঞ্জীয়কলৈ বিহিত ৰীতিত এখন লিখিত জাননী জাৰী কৰিব পাৰে।

(২) পঞ্জীয়কে পঞ্জীয়নকৰণৰ বাবে কৰা আবেদনৰ জাননীৰ এটা প্ৰতিলিপি জাৰী কৰিব আৰু আবেদনকাৰীজনৰ দ্বাৰা বিৰোধিতাকৰণৰ জাননীৰ এনে প্ৰতিলিপি প্ৰাপ্তিৰ পৰা দুই মাহৰ ভিতৰত আবেদনকাৰীজনে বিহিত কৰা ধৰণেৰে কাৰণসমূহৰ এটা বিপৰীত বিবৃতি দিব, যিটোৰ ওপৰত তেওঁৰ আবেদনকৰণৰ পৰা মুক্ত হব আৰু যদি তেওঁ এনে নকৰে তেনেহলে তেওঁৰ আবেদনখন পৰিত্যক্ত বুলি গণ্য কৰা হব।

(৩) যদি আবেদনকাৰীয়ে এনে বিপৰীত বিবৃতি দিয়ে, পঞ্জীয়কে ইয়াৰ এটা প্ৰতিলিপি বিৰোধিতা কৰণৰ জাননী দিয়া ব্যক্তিজনলৈ প্ৰেৰণ কৰিব।

(৪) কোনো সাক্ষ্যৰ যিটোৰ ওপৰত বিৰোধীপক্ষ আৰু আবেদনকাৰীয়ে নিৰ্ভৰ কৰিব পাৰে যে বিহিত কৰা দৰে এনে ৰীতি আৰু এনে সময়ৰ ভিতৰত পঞ্জীয়কৰ ওচৰত দাখিল কৰিব লাগিব আৰু পঞ্জীয়কে, যদি তেওঁলোকে ইচ্ছা কৰে, শুনানীৰ বাবে তেওঁলোকক এটা সুযোগ দিব।

(৫) পঞ্জীয়কে পক্ষদ্বয়ৰ শুনানীৰ পাচত যদি এনেদৰে অপেক্ষিত কৰা হয় আৰু সাক্ষ্য বিবেচনা কৰি চোৱাৰ পাচত, পঞ্জীয়ন অনুজ্ঞাপ্ৰাপ্ত হওঁক বা নহওঁক আৰু চৰ্তাৱলী আৰু পৰিসীমাৰ সাপেক্ষে যদি কিবা থাকে, তাৰ বিনিশ্চয় কৰিব আৰু বিৰোধীপক্ষৰ দ্বাৰা নিৰ্ভৰ যোগ্য হওঁকেই বা নহওঁকেই আপত্তিৰ এটা কাৰণ বুলি ধৰি লব।

(৬) য'ত এজন ব্যক্তিক বিৰোধকৰ জাননী দিয়া হয় বা আবেদনকাৰীয়ে বিপৰীত বিবৃতি প্ৰেৰণ কৰে, এনে জাননীৰ এটা নকল প্ৰাপ্তি কৰাৰ পাচত ভাৰতত বসবাস নকৰে বা ভাৰতত কোনো ব্যৱসায় নকৰে, পঞ্জীয়কে তেওঁৰ আগত দাখিল কৰা কাৰ্য্যবাহৰ খৰচৰ বাবদ প্ৰতিভূতি দিয়াৰ আৱশ্যক হব পাৰে আৰু এনে প্ৰতিভূতি সম্যক ভাৱে দিবলৈ ব্যতিক্ৰম হ'লে বিৰোধীপক্ষ বা আবেদনকাৰী যিয়েই নহওঁক গোচৰ পৰিত্যক্ত হোৱা বুলি ধৰা হ'ব।

(৭) পঞ্জীয়কৰ অনুৰোধ মৰ্মে, কোনো ভুল শুদ্ধ কৰিবলৈ বা কোনো সংশোধন কৰিবলৈ বা বিৰোধকৰণ বা বিপৰীত বিবৃতিৰ এখন জাননী তেওঁ উচিত বুলি ভবা মতে এনে সময়ত দিবলৈ অনুমতি দিব পাৰে।

শুদ্ধকৰণ আৰু সংশোধন।

১৫। পঞ্জীয়কে তেওঁ উচিত বুলি ভবা মতে এনে নিবন্ধনৰ ওপৰত যি কোনো সময়তেই ধাৰা ১১ৰ অধীনত পঞ্জীয়নকৰণৰ বাবে গ্ৰহন কৰা এখন আবেদন পত্ৰ, গ্ৰহন কৰাৰ আগতেই হওঁক বা পাচতেই হওঁক আবেদনখনৰ সম্পৰ্কত কোনো ভুল শুদ্ধ কৰিবলৈ বা আবেদনখন সংশোধন কৰিবলৈ অনুমতি দিব পাৰে ঃ

পৰন্তু ধাৰা ১১ ৰ উপধাৰা (৩) ৰ অধীনত উল্লিখিত এখন আবেদন পত্ৰ দুই বা অধিক এনে

আবেদন পত্ৰলৈ ভাগ কৰাৰ লগত জড়িত হয় তেন্তে আৰম্ভণীৰ আবেদন পত্ৰখন কৰা তাৰিখটোকে এনে দৰে ভাগ কৰা আবেদন পত্ৰৰ এনেদৰে বিভক্ত হোৱা তাৰিখ বুলি গণ্য কৰা হব।

পঞ্জীয়ন।

১৬। (১) ধাৰা ১২ৰ উপবন্ধবোৰৰ সাপেক্ষে যেতিয়া ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীয়নকৰণৰ বাবে এখন আবেদন পত্ৰ গ্ৰহণ কৰা হয় আৰু -

(ক) আবেদনখনক বাধা দিয়া হোৱা নাই আৰু বিৰোধকৰ জাননীৰ বাবে দিয়া সময়ৰ অৱসান হৈছে; বা

(খ) আবেদনখনক বাধা দিয়া হৈছে আৰু আবেদকৰ অনুকূলে বিৰোধীতা বিনিশ্চিত কৰা হৈছে,

পঞ্জীয়কে, যদিহে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অন্যথা নিৰ্দ্দেশ নিদিয়ে, উক্ত ভৌগোলিক উপদৰ্শন আৰু আবেদন পত্ৰত উল্লিখিত যদি কিবা থাকে, প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীক পঞ্জীভুক্ত কৰিব আৰু ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহ আৰু প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীসকল যেতিয়া পঞ্জীভুক্ত হয় উক্ত আবেদনপত্ৰ কৰা তাৰিখত পঞ্জীভুক্ত হব আৰু উক্ত তাৰিখটো ধাৰা ৮৪ৰ উপবন্ধসমূহৰ সাপেক্ষে পঞ্জীয়নকৰণৰ তাৰিখ বুলি গণ্য কৰা হ'ব।

(২) ভৌগোলিক উপদৰ্শন পঞ্জীয়নকৰণত পঞ্জীয়কে প্ৰতিজন আবেদনকাৰী আৰু প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীলৈ ইয়াৰ পঞ্জীয়নকৰণত বিহিত কৰা দৰে এনে প্ৰপত্ৰত ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীয়নৰ মোহৰ সহ মোহৰ মৰা এখন প্ৰমানপত্ৰ প্ৰেৰণ কৰিব।

(৩) য'ত ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহ পঞ্জীয়নকৰণ আবেদন কৰা তাৰিখৰ পৰা বাৰ মাহৰ ভিতৰত আবেদনকাৰীৰ ত্ৰুটীৰ কাৰণে সম্পূৰ্ণ কৰা নহয় পঞ্জীয়কে বিহিত কৰা ধৰণে আবেদনকাৰীক এখন জাননী দিয়াৰ পাচত আবেদনখন পৰিত্যাগ কৰা বুলি গণ্য কৰিব, যদিহে এইমৰ্মে জাননীত বিনিৰ্দিষ্ট কৰা সময়ৰ ভিতৰত ইয়াক সম্পূৰ্ণ কৰা নহয়।

(৪) পঞ্জীয়কে লিখাৰ ভুল বা এটা প্ৰত্যক্ষ ভুলৰ শুদ্ধকৰণৰ উদ্দেশ্যে পঞ্জীয়নকৰণ বা পঞ্জীয়ন কৰণৰ প্ৰমানপত্ৰ সংশোধন কৰিব পাৰে।

প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰী ৰূপে পঞ্জীয়নৰ বাবে আবেদন।

১৭। (১) মালবস্তুৰ উৎপাদনকাৰী বুলি দাবী কৰা কোনো ব্যক্তি যিটোৰ ক্ষেত্ৰত ভৌগোলিক উপদৰ্শন সমূহ ধাৰা ১৬ৰ অধীনত পঞ্জীভুক্ত হয় তেওঁ লিখিত ভাৱে পঞ্জীয়কলৈ বিহিত ৰীতিত এনে ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰী হিচাপে তেওঁক পঞ্জীভুক্ত কৰাৰ কাৰণে আবেদন কৰিব পাৰে।

(২) উপধাৰা (১) ৰ অধীনৰ আবেদনখনত বিহিত দৰে আৰু পঞ্জীয়কৰ দ্বাৰা বিচৰা দৰে এটা বিবৃতি সহ আৰু তথ্যসমূহ এনে দস্তাবেজবোৰৰ সৈতে সেই ব্যক্তিজন মালবস্তুবোৰৰ উৎপাদনকাৰী হয় নে নহয় সেই বিষয়ে সিদ্ধান্ত লবলৈ উক্ত উপধাৰাত উল্লিখিত আৰু বিহিত কৰা দৰে এনে মাচুল সহ একেলগে দিব লাগিব।

(৩) এই অধ্যায়ৰ উপবন্ধসমূহ নিম্নলিখিতসমূহৰ লগত সম্বন্ধিত-

(ক) আবেদন পত্ৰৰ দাখিল আৰু পৰীক্ষা ;

(খ) পঞ্জীয়ন গ্ৰহণ আৰু অস্বীকাৰ ;

(গ) আবেদনপত্ৰৰ গ্ৰহণকৰণৰ প্ৰত্যাহাৰ ;

(ঘ) আবেদনপত্ৰৰ বিজ্ঞাপন ;

(ঙ) পঞ্জীয়নৰ বিৰোধিতা ;

(চ) আবেদনপত্ৰৰ সংশোধনৰ শুধৰণি বা ভুল ; আৰু

(ছ) পঞ্জীয়ন;

উপধাৰা (১) ত উল্লিখিত প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰী সকলৰ আবেদন আৰু পঞ্জীয়নৰ সম্পৰ্কত প্ৰয়োগ হব, যিদৰে সেইবোৰ ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীয়নকৰণ আৰু পঞ্জীয়নকৰণৰ আবেদন পত্ৰৰ ওপৰত প্ৰয়োগ কৰা হয়।

পঞ্জীয়নকৰণৰ কালাৱধি, নবীকৰণ, ত্যাগকৰণ আৰু প্ৰত্যাৱৰ্ত্তন।

১৮। (১) ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীয়নকৰণ দহ বছৰ কালৰ বাবে হ'ব, কিন্তু এই ধাৰাৰ উপবন্ধ অনুসৰি সময়ে সময়ে নবীকৰণ কৰিব পাৰে।

(২) প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীসকলৰ পঞ্জীয়নকৰণ দহ বছৰৰ এটা কালৰ বাবে হ'ব বা ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীয়নকৰণৰ তাৰিখ, যিটোৰ সম্বন্ধত প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীসকলৰ পঞ্জীয়নকৰণ অতিবাহিত হ'ব সেই তাৰিখ পৰ্য্যন্ত এটা কালৰ বাবে হ'ব যিটোৱেই আগৰ হয়।

(৩) পঞ্জীয়কে পঞ্জীভুক্ত গৰাকীৰ দ্বাৰা বা প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীৰ দ্বাৰা বিহিত ৰীতিত বিহিত সময়ৰ ভিতৰত আৰু বিহিত মাচুল আদায় দিয়াৰ সাপেক্ষে ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহ বা যথাস্থিতি প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীৰ দ্বাৰা পঞ্জীয়নকৰণটোৰ নবীকৰণ, মূল পঞ্জীয়নকৰণৰ বা যথাস্থিতি পঞ্জীয়নৰ নবীকৰণৰ শেষ তাৰিখ অতিবাহিত কৰাৰ পৰা দহ বছৰৰ এটা কালৰ বাবে পঞ্জীয়নকৰণটো নবীকৰণ কৰিব (শেষৰ নবীকৰণ অতিবাহিত কৰা তাৰিখ, যিটোক এই ধাৰাৰ উল্লিখিত তাৰিখ বুলি ধৰা হ'ব)।

(৪) ভৌগোলিক উপদৰ্শন বা যথাস্থিতি প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীৰ শেষ পঞ্জীয়নকৰণ অতিবাহিত কৰাৰ আগতেই পঞ্জীয়কজনে বিহিত সময়ৰ ভিতৰত বিহিত ৰীতিত পঞ্জীভুক্ত গৰাকীলৈ বা যথাস্থিতি প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীক অৱসানৰ তাৰিখ আৰু মাচুল আদায়কৰণৰ চৰ্ত্তসমূহ আৰু অন্য ধৰণে যিটোৰ ওপৰত পঞ্জীয়নকৰণৰ নবীকৰণ লাভ কৰিব পাৰে তাৰ জাননী জাৰি কৰিব আৰু যদি এই সম্পৰ্কে বিহিত কৰা সময় অতিবাহিত হোৱাত সেই চৰ্ত্তসমূহ সম্যক ভাৱে পূৰণ কৰা নহয়, পঞ্জীয়কজন ভৌগোলিক উপদৰ্শন বা যথাস্থিতি প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীক পঞ্জীয়নকৰণৰ পৰা আতৰ কৰিব পাৰেঃ

পৰন্তু পঞ্জীয়কে ভৌগোলিক উপদৰ্শন বা যথাস্থিতি প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীক পঞ্জীৰ পৰা আতৰ নকৰিব যদি বিহিত প্ৰপত্ৰত এখন আবেদন কৰা হয় আৰু ভৌগোলিক উপদৰ্শন বা যথাস্থিতি প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীক শেষ পঞ্জীয়নৰ অৱসানৰ ছয় মাহৰ ভিতৰত বিহিত মাচুল আৰু অতিৰিক্ত মাচুল আদায় দিয়া হয়, পঞ্জীৰ পৰা আতৰ নকৰিব আৰু ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ বা যথাস্থিতি প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীৰ পঞ্জীয়ন উপধাৰা (৩)ৰ অধীনত দহ বছৰৰ এটা কালৰ বাবে নবীকৰণ কৰিব।

(৫) য'ত ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ বা যথাস্থিতি প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীৰ বিহিত মাচুল আদায় নকৰাৰ বাবে পঞ্জীৰ পৰা আতৰ কৰা হয়, পঞ্জীয়কে ছয় মাহৰ পাচত আৰু ভৌগোলিক উপদৰ্শন বা যথাস্থিতি প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীৰ শেষৰ পঞ্জীয়কৰ পৰা এক বছৰৰ ভিতৰত বিহিত প্ৰপত্ৰত এখন আবেদন প্ৰাপ্তি কৰাৰ পাচত আৰু বিহিত মাচুল আদায় দিয়াৰ পাচত যদি সন্তুষ্ট হয় যে এইটো এনে কৰা ন্যায় সঙ্গত হ'ব, পঞ্জীয়নত ভৌগোলিক উপদৰ্শন বা যথাস্থিতি প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীৰ পঞ্জীয়ন পুনৰাই বাহাল ৰাখিব আৰু ভৌগোলিক উপদৰ্শন বা যথাস্থিতি প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীয়ে হয় সাধাৰণ ভাৱে হওঁক বা আৰোপ কৰিবলৈ তেওঁ উচিত বুলি ভবা মতে এনে চৰ্ত বা পৰিসীমাৰ সাপেক্ষে শেষৰ পঞ্জীয়ন অৱসানৰ পৰা দহ বছৰ কালৰ বাবে পঞ্জীয়ন নবীকৰণ কৰিব।

নবীকৰণৰ বাবে মাচুল আদায় অসফল হোৱাৰ কাৰণে পঞ্জীয়নৰ পৰা আতৰ কৰাৰ পৰিণাম।

১৯। য'ত নবীকৰণৰ বাবে মাচুল আদায় দিবলৈ অসফল হোৱাৰ কাৰণে ভৌগোলিক উপদৰ্শনটো পঞ্জীৰ পৰা আতৰ কৰা হয়, তাত আতৰ কৰা তাৰিখৰ পৰা এক বছৰৰ ভিতৰত অন্য ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ পঞ্জীয়নৰ বাবে কোনো আবেদনপত্ৰৰ প্ৰয়োজনাৰ্থে পূৰ্বতে থকা ভৌগোলিক উপদৰ্শনটোকে ইতিমধ্যে পঞ্জীত থকা বুলি গণ্য কৰা হব, যদিহে ন্যায়াধিকৰণ সন্তুষ্ট নহয় যে-

(ক) তাত ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ কোনো প্ৰকৃত ব্যৱসায়ৰ ব্যৱহাৰ হোৱা নাই, যিটো ইয়াৰ পূৰ্ব্বৱৰ্ত্তী অপসাৰণৰ পৰা ততালিকে দুই বছৰৰ ভিতৰত আতৰ কৰা হ'ব, বা

(খ) ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ ব্যৱহাৰৰ পৰা কোনো প্ৰৱঞ্চনা বা খেলিমেলিৰ উদ্ভৱ নহব, যিটো ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ যি কোনো পূৰ্ব্বৰ ব্যৱহাৰৰ কাৰণে যিটো অপসাৰিত কৰা হ'ল পঞ্জীয়নকৰণৰ বাবে আবেদনৰ বিষয় হব।

অধ্যায় - IV

পঞ্জীয়নৰ প্ৰভাৱ

পঞ্জীভুক্ত নোহোৱা ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ অতিলঙ্ঘনৰ বাবে কোনো কাৰ্য্যব্যৱস্থা নাই।

২০। (১) পঞ্জীভুক্ত নোহোৱা ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ অতিলঙ্ঘনৰ বাবে বাধা দিবলৈ বা ক্ষতিপূৰণ আদায় কৰিবলৈ কোনো ব্যক্তিয়েই কোনো কাৰ্য্যবাহ ৰুজু কৰিবলৈ হক্‌দাৰ নহব।

(২) এই অধিনিয়মৰ কোনো কথাই অন্য ব্যক্তিৰ মালবস্তু হিচাপে পঠোৱা মালবস্তুৰ বাবে বা ইয়াৰ সম্পৰ্কত কোনো প্ৰতিকাৰৰ বাবে কোনো ব্যক্তিৰ বিৰুদ্ধে কাৰ্য্যব্যৱস্থাৰ স্বত্বৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলাবলৈ গণ্য নহব।

পঞ্জীয়নৰ দ্বাৰা অৰ্পণ কৰা ক্ষমতাসমূহ।

২১। (১) এই অধিনিয়মৰ অন্য উপবন্ধসমূহৰ সাপেক্ষে ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ পঞ্জীয়ন যদি বৈধ হয়-

(ক) ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ পঞ্জীভুক্ত গৰাকীলৈ আৰু প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীলৈ বা ইয়াৰ ব্যৱহাৰকাৰীসকললৈ এই অধিনিয়মৰ দ্বাৰা উপবন্ধিত কৰা ৰীতিত ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ অতিলঙ্ঘনৰ সম্পৰ্কত সাহায্য লাভ কৰিবলৈ ক্ষমতা দিব ;

(খ) মালবস্তুৰ সম্বন্ধত যিটোৰ বিষয়ে ভৌগোলিক উপদৰ্শন পঞ্জীভুক্ত হয়, ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ ব্যৱহাৰৰ বাবে ইয়াৰ প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীলৈ আচুতীয়া ক্ষমতা দিব ;

(২) উপধাৰা (১) ৰ খণ্ড (খ) ৰ অধীনত ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ ব্যৱহাৰৰ বাবে দিয়া আচুতীয়া ক্ষমতা কোনো চৰ্ত্ত আৰু পৰিসীমাৰ সাপেক্ষে হব যিটোৰ সাপেক্ষে ভৌগোলিক উপদৰ্শন পঞ্জীভুক্ত কৰা হয়।

(৩) য'ত ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীসকল দুজন বা অধিক হয়, যিসকল ইজনে সিজনৰ লগত অভিন্ন হয় বা সদৃশ হয়, ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ যিকোনোটোৰ ব্যৱহাৰৰ বাবে থকা আচুতীয়া ক্ষমতা (পঞ্জীয়নত ভুক্ত থকা কোনো চৰ্ত্ত বা পৰিসীমাৰ সাপেক্ষে যিমানদূৰ তেওঁলোকৰ ব্যক্তিগত ক্ষমতাৰ ব্যতিৰেকে) নহব, একমাত্ৰ ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ পঞ্জীয়নৰ দ্বাৰা সেই ব্যক্তিসকলৰ কোনো এজনৰ বিৰুদ্ধে সেই ব্যক্তিসকলৰ কোনো এজনৰ দ্বাৰা আহৰণ কৰা হৈছে বুলি গণ্য কৰা হব, কিন্তু অন্য ব্যক্তিসকলৰ বিৰুদ্ধে থকাৰ দৰে সেই ব্যক্তিসকলৰ প্ৰত্যেকজনৰে অন্যথা একেই ক্ষমতা থাকিব, যিদৰে তেওঁৰ থাকে যদি তেওঁ একমাত্ৰ প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰী হয়।

পঞ্জীভুক্ত ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ অতিলঙ্ঘন।

২২। (১) পঞ্জীভুক্ত ভৌগোলিক উপদৰ্শন অতিলঙ্ঘন কৰা এজন ব্যক্তি যিজন ইয়াৰ প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰী নহয় তেনে ব্যক্তিয়ে যেতিয়া-

(ক) মালবস্তুবোৰৰ প্ৰতিৰূপ প্ৰদৰ্শন বা নামত যিকোনো উপায়েৰে এনে ভৌগোলিক উপদৰ্শন ব্যৱহাৰ কৰে, সেইটোৰে সূচনা কৰে বা পৰামৰ্শ দিয়ে যে এনে মালবস্তুবোৰৰ উৎপত্তি প্ৰকৃত স্থানৰ অন্যথা এখন ভৌগোলিক স্থানত উৎপত্তি হৈছে, একে ধৰণে যিটোৰে ব্যক্তি সকলক এনে মালবস্তুবোৰৰ ভৌগোলিক উৎপত্তি সম্পৰ্কে ভুল তথ্য দিয়ে,

(খ) কোনো ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ ব্যৱহাৰ এনে ৰীতিত কৰে, যিটোৰে অসৎ প্ৰতিযোগিতাৰ কাৰ্য্য গঠিত কৰে, যি পঞ্জীভুক্ত ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ সম্পৰ্কত হঠাতে প্ৰেৰণ কৰাকো অন্তৰ্ভুক্ত কৰে।

স্পষ্টীকৰণ ১ - এই খণ্ডৰ প্ৰয়োজনাৰ্থে ''অসৎ প্ৰতিযোগিতাৰ কাৰ্য্য'' মানে ঔদ্যোগিক বা বাণিজ্যিক বিষয়সমূহৰ অসৎ অভ্যাসৰ ওলোটা প্ৰতিযোগিতাৰ কোনো কাৰ্য্য।

স্পষ্টীকৰণ ২ - সন্দেহ দূৰীকৰণৰ বাবে এইটো ইয়াৰ দ্বাৰা পৰিস্কাৰ কৰা হ'ল যে নিম্নলিখিত কাৰ্যসমূহ অসৎ প্ৰতিযোগিতাৰ কাৰ্য্য বুলি গণ্য কৰা হব, অৰ্থাৎ -

(।) এজন প্ৰতিযোগীৰ মালবস্তুসমূহ বা ঔদ্যোগিক বা বাণিজ্যিক কাৰ্য্যকলাপসমূহ সংস্থাপন সহ যিয়েই নহওঁক যিকোনো উপায়েৰে সন্দেহৰ সৃষ্টি কৰাৰ বিষয়ে এনে প্ৰকৃতিৰ সকলো কাৰ্য্য ;

(।।) এজন প্ৰতিযোগীৰ সংস্থাপন মালবস্তুবোৰ বা ঔদ্যোগিক বা বাণিজ্যিক কাৰ্য্যকলাপৰ অবিশ্বাস কৰাৰ ক্ষেত্ৰত এনে প্ৰকৃতিৰ সম্পন্ন ব্যৱসায়ৰ ক্ৰমত, মিছা অভিযোগ ;

(।।।) ভৌগোলিক উপদৰ্শন, যাৰ ব্যৱহাৰে ব্যৱসায়ৰ ক্ৰমত মালবস্তুবোৰৰ প্ৰকৃতি, উৎপাদন প্ৰক্ৰিয়া, বৈশিষ্ট্য সেইবোৰৰ উদ্দেশ্যে উপযুক্ততা বা পৰিমাণৰ বিষয়ে এজন ব্যক্তিক ভুলপথে নিয়াৰ বাবে জগৰীয়া হব ;

(গ) মালবস্তুসমূহত, অন্য ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ ব্যৱহাৰ কৰে যিটো ৰাজ্যক্ষেত্ৰ, অঞ্চল বা স্থানীয় অঞ্চলৰ বিষয়ত য'ত মালবস্তুবোৰ উদ্ভৱ হয় যদিও প্ৰকৃততে সত্য মিছাকৈয়ে ব্যক্তিজনক জনাই দিয়ে যে মালবস্তুবোৰ ৰাজ্যক্ষেত্ৰ, অঞ্চল বা স্থানীয় অঞ্চল যাৰ সম্পৰ্কত এনে পঞ্জীভুক্ত ভৌগোলিক উপদৰ্শনসমূহৰ সম্বন্ধ থাকে।

(২) কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে যদি উপধাৰা (৩)ৰ অধীনত কিছুমান বস্তু বা কিছুমান শ্ৰেণীৰ বস্তুৰ ওপৰত অতিৰিক্ত সুৰক্ষা দিয়াৰ আৰশ্যক বুলি ভাৱে চৰকাৰী ৰাজপত্ৰত অধিসূচনাৰ দ্বাৰা এনে সুৰক্ষাৰ কাৰণে এনে মালবস্তুবোৰ বা শ্ৰেণী বা শ্ৰেণীসমূহৰ মালবস্তুবোৰ বিনিৰ্দিষ্ট কৰিব পাৰে।

(৩) কোনো ব্যক্তি যিজন উপধাৰা (২)ৰ অধীনত অধিসূচিত মালবস্তু বা মালবস্তুৰ কোনো শ্ৰেণী বা শ্ৰেণীসমূহৰ সম্পৰ্কত এই অধিনিয়মৰ অধীনত পঞ্জীভুক্ত ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰী নহয়, এনে মালবস্তু বা মালবস্তুৰ শ্ৰেণী বা শ্ৰেণীসমূহৰ এনে অন্য ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ দ্বাৰা দেখুৱাই দিয়া স্থানত মূলতে উদ্ভৱ নোহোৱা অন্য কোনো ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ দ্বাৰা ব্যৱহাৰ কৰে এনে মালবস্তুবোৰৰ সত্য মূল উদ্ভাৱনটো দেখুৱাই দিয়া হয় যদিও এনে মালবস্তুবোৰ বা মালবস্তুৰ শ্ৰেণী বা শ্ৰেণীসমূহৰ এনে অন্য ভৌগোলিক উপদৰ্শন স্থানান্তৰিত সত্য মূল উদ্ভাৱন হোৱা স্থানত এনে মালবস্তু বা মালবস্তুৰ শ্ৰেণী বা শ্ৰেণীসমূহৰ বা এনে উক্তিৰ দ্বাৰা একগোট হৈ যেনে ''প্ৰকাৰ'' ''ধৰণ'' বা ''অনুকৰণ'' বা ব্যৱহাৰ কৰে, এনে পঞ্জীভুক্ত ভৌগোলিক উপদৰ্শন অমান্য কৰিব।

(৪) এই ধাৰাত কোনো কথা থকা স্বত্বেও, য'ত মালবস্তুবোৰ যাৰ সম্বন্ধত ভৌগোলিক উপদৰ্শন পঞ্জীভুক্ত কৰা হয়, এনে ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ প্ৰাধিকৃত ব্যৱহাৰকাৰীৰ বাবে অন্য এজন ব্যক্তিৰ দ্বাৰা বিধিগত ভাবে আহৰণ কৰিব তাৰ ওপৰি এনে ব্যক্তিৰ দ্বাৰা, এনে মালবস্তুবোৰৰ লেনদেন কৰা, কাৰ্য্যবাহ কৰা আৰু পেক কৰা কাৰ্য্যকো অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব, যিটোৱে এনে মালবস্তুবোৰ বজাৰত উলিওৱাৰ পাচত, ইয়াৰ চৰ্ত্তৰ ওপৰত বাধা দিয়াৰ ব্যতিৰেকে এনে ভৌগোলিক উপদৰ্শন অতিলঙ্ঘন কৰা কাৰ্য্য সংগঠিত নকৰিব।

পঞ্জীয়নকৰণেই বৈধতাৰ সুস্পষ্ট প্ৰমান হব।

২৩। (১) ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ সম্বন্ধত সকলো বিধিগত কাৰ্য্যবাহতেই এই অধিনিয়মৰ অধীনত পঞ্জীয়কৰ দ্বাৰা পঞ্জীয়ন সম্পৰ্কে অনুমোদিত প্ৰমান পত্ৰত ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ পঞ্জীয়নকৰণৰ মোহৰ মৰা পঞ্জীয়নত ভুক্তকৰণৰ প্ৰতিলিপি ইয়াৰ বৈধতাৰ সু-স্পষ্ট সাক্ষ্য হব যিটো সকলো ন্যায়ালয়তেই আৰু আপীল বোৰ্ডৰ আগত অতিৰিক্ত বিনা প্ৰমাণ বা মূলৰ বিষয়ে উত্থাপন নকৰাকৈয়ে গ্ৰহণ যোগ্য হব।

(২) এই ধাৰাৰ কোনো কথাই অপঞ্জীভুক্ত ভৌগোলিক উপদৰ্শন সম্পৰ্কত কাৰ্য্যবাহকৰণৰ ক্ষমতাৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলাব বুলি গণ্য নহব।

হস্তান্তৰ বা প্ৰেৰণ, আদিৰ নিষিদ্ধকৰণ।

২৪। (১) তৎকালিন বলবৎ থকা কোনো বিধিত থকা কোনো কথাই পঞ্জীভুক্ত ভৌগোলিক উপদৰ্শনৰ হস্তান্তৰ, প্ৰেৰণ কৰা, অনুজ্ঞাপত্ৰ দিয়া, প্ৰত্যাভূতি দিয়া, বন্ধকী দিয়া বা অন্য কোনো চুক্তিৰ, বিষয়বস্তু নহব ঃ